

Số: 39/2026/QĐST-VDS

Đồng Nai, ngày 27 tháng 03 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 10 – ĐỒNG NAI, TỈNH ĐỒNG NAI**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp Ông Hồ Văn Thanh

Thư ký phiên họp Ông Cao Trọng Lợi

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân vực 10 – Đồng Nai tham gia phiên họp:
Ông Nguyễn Hùng Phong - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 03 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 10 – Đồng Nai, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 14/2025/TLST-VDS ngày 03 tháng 12 năm 2025 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 06/2026/QĐST-VDS ngày 16 tháng 03 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Hồ Thị Đ, sinh năm 1956 (Vắng mặt có đơn xin vắng).

Địa chỉ: Tổ D, khu phố M, phường M, tỉnh Đồng Nai

Người bị yêu cầu: Bà Trần Thị B năm 1995 (Vắng mặt).

Bà Trần Thị H, sinh năm 1999 (Vắng mặt).

Địa chỉ: Tổ D, khu phố M, phường M, tỉnh Đồng Nai

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

Ông Trần Văn Đ1, sinh năm 1950 (Vắng mặt có đơn xin vắng).

Địa chỉ: Tổ D, khu phố M, phường M, tỉnh Đồng Nai

Những vấn đề cụ thể Tòa án giải quyết: Bà Hồ Thị Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị B1 mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, bản tự khai, quá trình giải quyết vụ án người yêu cầu bà Hồ Thị Đ, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan ông Trần Văn Đ1 thống nhất trình bày như sau:

Ông Trần Văn Đ1 tham gia kháng chiến và bị nhiễm chất độc da cam lệ 41-60%. Sau khi kết hôn với bà Hồ Thị Đ sinh 02 người con là Trần Thị B1 và Trần Thị H cũng bị nhiễm chất độc da cam. Từ nhỏ bà Trần Thị B1, bà Trần Thị B2 bệnh rất nặng nên dẫn tới khả năng nhận thức không còn được minh mẫn. Theo

quyết định trưng cầu của tòa án gia đình đã đưa Trần Thị B1, bà Trần Thị H giám định tâm thần tại Viện tâm thần ương B4 và kết luận bà Trần Thị B3, bà Trần Thị H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Vì vậy bà Hồ Thị Đ yêu cầu Tòa án giải quyết xác định và tuyên bố bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Khu vực 10 – Đồng Nai phát biểu:

- Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đầy đủ và đúng thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự, người yêu cầu đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình.

- Về nội dung yêu cầu: Theo kết luận Viện tâm thần B4 thì bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H bị mất năng lực nhận thức và điều khiển hành vi nên đề nghị hội đồng giải quyết việc dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Đ, tuyên bố bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của người yêu cầu, đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 10 – Đồng Nai nhận định:

[1 Bà Hồ Thị Đ yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án xác định đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hớn Quản theo khoản 1 Điều 27, Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của bà Hồ Thị Đ thấy rằng: Bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H từ nhỏ đã bị bệnh nặng dẫn tới bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Gia đình đã đưa bà B1, bà H đi khám sức khỏe tâm thần tại viện thần Trung ương B5, theo kết luận số 156/BB-VPYTW ngày 11/03/2026 đối với bà Trần Thị H và kết luận số 137/BB-VPYTW ngày 11/03/2026 đối với bà Trần Thị B1 xác định bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật sự năm định về mất năng lực hành vi dân sự: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”.

Như vậy, yêu cầu của Hồ Thị Đ về việc yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

Đồng thời bà Hồ Thị Đ đề nghị tòa án xác định là người giám hộ đương nhiên cho bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H xét thấy: Bà B1, bà H từ nhỏ đã mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, hiện tại không có chồng và cũng không có con do đó việc chấp nhận cho bà Hồ Thị Đ (Mẹ bà B1, bà H) là người giám hộ đương nhiên cho bà Trần Thị B1, Trần Thị H là đúng quy định pháp luật nên chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp: Bà Hồ Thị Đ được miễn theo quy định.

[4] Về chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần: Bà Hồ Thị Đ đưa bà Trần Thị B1, bà Trần Thị H đến Viện y tâm thần Trung ương B4 để thực hiện việc giám định nên không xem xét.

[5] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378 của Bộ luật tụng dân sự.

Áp dụng khoản 1 Điều 22, Điều 46, Điều 53 Bộ luật sự 2015.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban vụ Quốc hội

Tuyên: Chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Đ về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Tuyên bố Bà Trần Thị B1 - sinh năm 1995 và bà Trần Thị H, sinh năm 1999, cùng cư trú tại: Tổ D, khu phố M, phường M, tỉnh Đồng Nai bị mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Hồ Thị Đ, sinh năm 1956 (Mẹ của bà B1 và bà H) là người giám hộ đương nhiên cho Trần Thị B1 và bà Trần Thị H.

- *Về lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp:* Bà Hồ Thị Đ được miễn lệ phí giải quyết việc Dân sự nên không xem xét.

Quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKS ND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND KV 10 – Đồng Nai;
- Người yêu cầu, Người liên quan;
- Thi hành án DS tỉnh Đồng Nai;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự, Văn phòng.

**THẨM PHÁN
CHỦ TỌA PHIÊN HỢP**

HỒ VĂN THANH